

(DLZ) MT Beleid OPLEGGER *waarom dit stuk/onderwerp nu in het MT*

ONDERWERP:	Vervolg corona-specifieke pgb-maatregelen
Datum MT-DLZ:	5 oktober 2020
Auteur:	5.1.2e (en 5.1.2e)

1. Aanleiding:

Nu duidelijk is dat de coronacrisis nog niet ten einde is en de maatregelen voor aanbieders van ZIN in aangepaste vorm zijn verlengd, is het nodig ook voor het pgb te besluiten of (en zo ja, welke) vervolgmaatregelen nodig zijn.

2. Doel inbreng:

Standpunt MT over twee beslispunten en twee bespreekpunten (zie toelichting in de bijlage)

Beslispunten

1. Stemt het MT in met voortzetting van de EKC-regeling in 2021 als de Extra kostenregeling in natura wordt verlengd?
2. Stemt het MT in met het treffen van een regeling om pgb-aanbieders te compenseren voor omzetverlies als gevolg van corona?
3. Alternatief is geen aanvullende regeling te treffen en verwijzen naar de reguliere noodmaatregelen, NOW en TOZO.

4.

Bespreekpunten

1. Dient een eventuele corona-specifieke pgb-regeling, evenals in de afgelopen periode, ook open te staan voor de groep informele zorgverleners?
2. Dient een eventuele corona-specifieke pgb-regeling gericht te zijn op het vergoeden van alle niet-geleverde zorg of moet gezocht worden naar een maatwerkregeling?

3. Advies/afwegingen:

Zie bijlage

4. Wie aanwezig bij bespreking:

5.1.2e

5. Duur bespreking:

15 minuten

6. Financiële consequenties:

Het voortzetten/opzetten van corona-specifieke maatregelen voor pgb-aanbieders leidt tot extra kosten.

Ter indicatie: voor de Extra Kosten Corona (EKC) regeling is op basis van eerste realisatiecijfers de inschatting gemaakt dat het financiële effect hiervan 5.1.2b bedraagt voor de periode maart tot en met juli 2020. Voor niet-geleverde zorg was de tussenstand (op 15 sept, via de SVB) ruim 5.1.2b maar dit bedrag zal naar verwachting nog fors oplopen.

7. Eventuele andere bespreekpunten:

8. Geen.

Bijlage: Vervolg corona-specifieke pgb-maatregelen

Aanleiding

Bij de uitbraak van de coronacrisis heeft VWS in overleg met ZN en de NZa op 2 april bestuurlijke afspraken gemaakt over enkele corona-specifieke pgb-maatregelen. Uitgangspunten waren zoveel als mogelijk aan te sluiten bij de ZIN-maatregelen, borgen van zorgcontinuïteit voor de budgethouder en bereiken dat de zorgaanbieder zich geen zorgen hoeft te maken over de financiële positie en zich maximaal kan richten op het leveren van zorg. Inmiddels zijn deze maatregelen grotendeels afgelopen.

Nu echter duidelijk is dat de coronacrisis nog niet ten einde is en de maatregelen voor aanbieders van zorg in natura in aangepaste vorm zijn verlengd, is het nodig ook voor het pgb te besluiten of (en zo ja, welke) vervolgmaatregelen nodig zijn. Door Per Saldo, ZN en BVKZ worden in toenemende mate knelpunten gesignaleerd:

- Dagbesteding kan nog niet hetzelfde aantal pgb-houders bedienen als voor de corona-uitbraak. Hierdoor loopt de aanbieder inkomsten mis. Het blijkt niet altijd mogelijk om (een deel) van deze inkomstenderving te compenseren door hogere tarieven te vragen aan de pgb-houders die wel zorg ontvangen. Per Saldo noemt dit de U-bochtconstructie. Belemmeringen zijn het zorgkantoor dat voor deze reden geen budgetverhoging in het kader van EKC (zie onder) wil toekennen en de maximum inkoop tarieven. Als gevolg van deze maximum inkoop tarieven is het vaak niet of nauwelijks mogelijk het overeengekomen tarief met de zorgverlener (tijdelijk) te verhogen.
- Niet alle pgb-houders willen alweer gebruik maken van de dagbesteding. De angst bestaat dat als zij geen gebruik maken van de dagbesteding, zij hun plaats daar verliezen.
- Pgb-houders willen nog niet alle zorgverleners laten werken uit angst voor besmetting.
- Naast aanbieders van dagbesteding lopen met de toename van coronabesmettingen ook steeds meer particuliere Pgb-zorgverleners inkomsten mis die momenteel niet worden gecompenseerd. Dit doet zich bijvoorbeeld voor als zij niet kunnen werken in afwachting van een coronatest of testuitslag. Ook in geval van quarantaine als gevolg van een zieke huisgenoot kan niet worden gewerkt.

Het is nog onduidelijk hoe vaak deze situaties zich voordoen. Wel geven BVKZ en Per Saldo aan een toename te verwachten, vanwege de tweede golf en het feit dat veel dagbesteding de komende maanden niet langer buiten kan plaatsvinden i.v.m. het weer.

Per Saldo dringt er op aan dat voor de gesignaleerde knelpunten een oplossing wordt getroffen, gelijk aan ZIN. ZN stelt voor dat zorgaanbieders die omzetverlies hebben als gevolg van bovenstaande situaties een beroep doen op de reguliere Corona steunmaatregelen (NOW, TOZO).

Beslispunten

1. Stemt het MT in met voortzetting van de EKC-regeling in 2021 als de Extra kostenregeling in natura wordt verlengd?
2. Stemt het MT in met het treffen van een regeling om pgb-aanbieders te compenseren voor omzetverlies als gevolg van corona?
3. Alternatief is geen aanvullende regeling te treffen en verwijzen naar de reguliere noodmaatregelen, NOW en TOZO.
- 4.

Bespreekpunten

5. Dient een eventuele corona-specifieke pgb-regeling, evenals in de afgelopen periode, ook open te staan voor de groep informele zorgverleners?
6. Dient een eventuele corona-specifieke pgb-regeling gericht te zijn op het vergoeden van alle niet-geleverde zorg of moet gezocht worden naar een maatwerkregeling?

Toelichting en achtergrondinformatie

Maatregelen Zorg in natura

Op basis van een beleidsregel van de NZa kunnen ZIN-aanbieders in de langdurige zorg t/m 31 december 2020 een beroep doen op een vergoeding van extra kosten als gevolg van de uitbraak van het coronavirus. Dezelfde beleidsregel bevatte een rekenregel op basis waarvan zorgaanbieders gedeelde omzet gecompenseerd konden krijgen. Deze compensatie voor de omzetzijnde betrof een vergoeding voor de doorlopende kosten van zorgaanbieders, die als gevolg van het coronavirus tijdelijk minder (declarabele) productie realiseerden. Deze generieke compensatie van omzetzijnde is inmiddels beëindigd en vervangen door een beleidsregel die zorgkantoren de ruimte geeft op maat afspraken te maken met zorgaanbieders wanneer deze zich geconfronteerd zien met de financiële gevolgen van een uitbraak van het coronavirus. Deze maatwerkregeling loopt tot 1 januari 2021.

Maatregelen pgb-Wlz

De pgb-afspraken betreffen maatregelen die gericht zijn op:

- Het mogelijk maken dat de pgb-houder de extra kosten gerelateerd aan de coronacrisis vergoed kan krijgen door hiervoor een aanvraag te doen bij het zorgkantoor. Deze Extra Kosten Corona (EKC)-regeling loopt tot 31-12-2020.
- De regeling niet-geleverde zorg, die het mogelijk maakte niet-geleverde zorg toch uit het pgb te betalen. Deze regeling liep tot 1 juli (en voor dagbesteding en wooninitiatieven tot 1 augustus)
- In een later stadium, aanvullend op de regeling om niet-geleverde zorg te kunnen betalen uit het pgb, kwam er een tegemoetkoming voor wooninitiatieven in financiële nood als gevolg van leegstand door overlijden van bewoners tijdens de corona-periode. Dit conform afspraken gemaakt in het bestuurlijk overleg tussen VWS, ZN en NZa op 8 juni. Deze regeling betreft de periode van maart tot september 2020.

Beslispunt 1:

In het pgb Wlz is aangesloten bij de generieke maatregelen die voor ZIN zijn getroffen. De EKC-regeling is de pgb-variant van een vergelijkbare regeling voor ZIN. Voorgesteld wordt deze regeling te verlengen als hiertoe in de naturazorg wordt besloten (met dezelfde termijn).

Beslispunt 2:

Als zorgaanbieders inkomsten mislopen doordat zij als gevolg van corona de zorg (nog) niet kunnen organiseren zoals zij dat voorheen deden, kan bij ZIN een beroep worden gedaan op de maatwerkregeling. Om hiervoor in aanmerking te komen moet sprake zijn van:

- A. Een nieuwe besmetting waardoor minder zorg kan worden geleverd;
- B. Omzetzijnde en doorlopende kosten als gevolg van het SARS-CoV-2 virus omdat de dagbesteding/dagbehandeling niet verantwoord kan worden geleverd;
- C. Een zorgaanbieder die omzetzijnde en doorlopende kosten als gevolg van het SARS-CoV-2 virus heeft en waarbij geen sprake is van een nieuwe besmetting zoals beschreven onder situatie A. Het kan bijvoorbeeld betreffen een nieuwe besmetting met het SARS-CoV-2 virus in het werkgebied van de zorgaanbieder of de na-ijl effecten van een eerdere besmetting bij de zorgaanbieder.

Voor pgb-aanbieders bestaat een dergelijke mogelijkheid momenteel niet. Een deel van de pgb-aanbieders met omzetverlies als gevolg van corona zou een beroep kunnen doen op de reguliere noodmaatregelen, NOW of TOZO. Voor familieleden met een zorgovereenkomst lijkt dit niet mogelijk.

Argumenten voor reguliere noodmaatregel

- Er hoeft geen specifieke regelgeving te worden gemaakt.
- De beoordeling van de aanspraak loopt via het reguliere NOW-traject.

Argumenten tegen reguliere noodmaatregel

- Ongelijkheid met gecontracteerde zorgaanbieders. Pgb-zorgaanbieders ontvangen naar verwachting minder compensatie dan de gecontracteerde zorgaanbieders en er gelden andere voorwaarden om hiervoor in aanmerking te komen.
- De NOW-regeling is minder gericht op continuïteit van zorg dan de ZIN-maatwerkregeling.¹

Met name de ongelijkheid die ontstaat met ZIN-aanbieders bij een beroep op de reguliere noodmaatregelen lijkt te pleiten voor een regeling om pgb-aanbieders te compenseren voor omzetverlies als gevolg van corona.

Bespreekpunt 1:

De ZIN-maatwerkregeling staat open voor alle ZIN-aanbieders, zowel intramuraal als extramuraal. Het pgb kent, in tegenstelling tot ZIN, een grote groep betaalde informele zorgaanbieders. Dient een eventuele maatwerkregeling in het pgb, evenals in de afgelopen periode, ook open te staan voor de groep informele zorgverleners?

Bespreekpunt 2:

Het opnieuw bieden van de mogelijkheid om alle niet geleverde pgb-zorg te mogen declareren lijkt het meest eenvoudig in de uitvoering. Belangrijke nadelen zijn echter de kans op misbruik en het verdwijnen van de prikkel voor de zorgaanbieder om de zorg te gaan leveren. Bovendien zou de regeling dan ruimer zijn dan de maatwerkregeling in ZIN. WJZ heeft aangegeven geen voorstander te zijn van het opnieuw openstellen van de regeling om alle niet-geleverde zorg te mogen declareren.

Alternatief is om in overleg met WJZ en Ppqb op korte termijn te verkennen of een maatwerk optie mogelijk is die in lijn is met de natura maatwerkvergoeding. Bij ZIN beoordeelt het zorgkantoor of een zorgaanbieder een beroep op de maatwerkregeling kan doen. In het pgb is geen (contractuele) relatie tussen zorgaanbieder en zorgkantoor. Bij de generieke maatregel waarin alle niet-geleverde zorg gedeclareerd mocht worden was dit geen probleem. De pgb-houder betaalde de niet geleverde zorg en kon een ophoging van het budget krijgen als de niet-geleverde zorg werd vervangen door alternatieve zorg. Als besloten wordt een *maatwerkregeling* te treffen voor het pgb zal verkend moeten worden op welke wijze de beoordeling voor de toegang hiertoe vorm gegeven kan worden. De uitkomsten van een verkenning hieromtrent zijn onzeker en het veld dringt aan op een snelle oplossing.

¹ Toedichting NOW-regeling:

De Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) voorziet in een tegemoetkoming in de loonkosten voor bedrijven die als gevolg van de coronacrisis minder omzet hebben. De NOW-2 regeling geldt tot eind september, een NOW 2 aanvraag indienen kan niet meer. NOW 3 aanvragen is mogelijk vanaf 16 november met terugwerkende kracht tot 1 oktober. De NOW 3 loopt door tot 30 juni 2021. Voor iedere 3 maanden moet een nieuwe aanvraag worden ingediend. Voor de maanden oktober, november, december 2020 bedraagt de tegemoetkoming maximaal 80% van de loonsom (afhankelijk van de omzetsdaling). Daarna wordt per 3 maanden minder subsidie verleend: 70% en 60% van de loonsom (afhankelijk van de omzetsdaling).

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- Minstens 20% omzetverlies in de maanden oktober tot en met december. Vanaf januari 2021 een omzetverlies van minstens 30%.
- De NOW-subsidie moet worden gebruikt voor het betalen van de loonkosten.
- De loonsom moet geleidelijk kunnen dalen met 10%, 15% en 20%.
- U houdt uw werknemers, ongeacht de contractvorm, zo veel mogelijk in dienst en u betaalt het loon van de werknemers 100% door.
- Werknemers moeten worden gestimuleerd om bijscholing of omscholing te doen.
- U moet na uw subsidieperiode uw definitieve omzetsdaling insturen met daarbij mogelijk een accountantsverklaring of een verklaring van een deskundige derde. Dat hangt af van de hoogte van het voorschot en het definitieve subsidiebedrag dat u heeft gekregen.